

המקומון - העדכון היומי לרשויות המקומיות

האם תשלומים שגובה העירייה בגין אגרות, היטלים, ארנונה וקנסות צריכים להגבות בהתאם לחוק עיגול סכומים תשמ"ו-1985 ?

ת"צ 14236-12-18 עו"ד יצחק לב נ' עיריית תל אביב – יפו

לאחרונה ניתנה החלטה בעניין תובענה ייצוגית שהוגשה בגין כך שהעירייה לא עיגלה סכומים ביחס לתשלומים ששילמו נישומים ועלתה השאלה האם העירייה צריכה לפעול בהתאם לחוק עיגול סכומים, התשמ"ו – 1985 כפי שטוענת המבקשת או בהתאם לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ס – 1980, כפי שטוענת העירייה.

המבקשת טענה כי העירייה אינה מעגלת את חיובי הארנונה שהם בגדר חוב מס, לשקל השלם הקרוב ובכך היא מפרה את הוראות סעיף 2 לחוק עיגול סכומים. עוד הוסיפה כי טענותיה לא עוסקות רק בארנונה והיטל שמירה אלא בגין כל התשלומים לעירייה ובכלל זה קנסות. העירייה טענה מנגד כי חוק עיגול סכומים לא חל בעניינינו אלא חוק הרשויות המקומיות. העירייה טענה כי בהתאם לסעיף 7 א' לחוק הרשויות המקומיות, יש לקבוע את תשלומי החובה ותשלומי היתר בדיוק של אגורות – שתי ספרות אחרי הנקודה העשרונית.

השופטת אביגיל כהן, מבית המשפט לעניינים מנהליים, קבעה כי מלשון סעיף 7 א' לחוק הרשויות המקומיות עולה כי הוא חל כאשר מתווספים לתשלום החובה גם הפרשים לפי שיעור עליית המדד. הודעת התשלום נשוא הבקשה, אינה כוללת חיובי הצמדה וריבית ומשכך נקבע כי **בשלב שבו נשלחה הודעת התשלום, היה על העירייה לפעול בהתאם להוראות סעיף 2 או סעיף 4 לחוק עיגול סכומים, בהתאם לסוג התשלום (חיוב במס או היטל) ולעגל את הסכומים לפי חוק עיגול סכומים.**

נקבע כי המחוקק לא פטר את הרשויות המקומיות מלפעול לפי חוק עיגול סכומים.

עם זאת, הבקשה לא אושרה מאחר ולפי השופטת אין זה מעשי בנסיבות העניין לגבש קבוצת נפגעים. התכלית המרכזית בבסיס דיני המס היא השאיפה לגבות "מס אמת" המבוסס על נתונים אמיתיים ומדויקים ככל הניתן לגבי הנכס הנישום. תכלית נוספת היא "תכלית היעילות". שיטה של עיגול תמיד כלפי מטה נותנת הטבה לנישום כיוון שהסכום בגינו יחויב יהיה קטן יותר מהסכום בפועל. עיקרון ידוע בפרשנות דיני מס והארנונה בכללם, לפיו כשם שהטלת מס מחייבת הוראת חוק ברורה, כך גם לגבי מתן פטור או הנחה. בעיגול תמיד כלפי מטה יש משום מתן פטור קבוע לנישומים. פירוש זה אינו מגשים את תכלית גביית מס האמת. בנוסף, נקבע כי שיטת עיגול סכומי כסף "מעלה – מטה" כדוגמת תשלום חוב מס שגובהו משתנה מפעם לפעם, מהווה הסדר מאוזן, במובן זה שפרקטיקת העיגול תביא לכך שלעיתים הנישום ירוויח, ופעמים אחרות יפסיד. זאת למרות ששיטת עיגול מעלה – מטה אינה מקיימת את תכלית מס האמת שכן בחלק מהמקרים היא תביא לחיוב הנישום ביתר או לחיובו בחסר.

המבקשת מעוניינת כי במסגרת התובענה הייצוגית יכללו בהגדרת הקבוצה רק אלה שנפגעו כתוצאה מאי עיגול של סכומים שהיה מקום לעגלם כלפי מטה, בהתאם להוראות חוק עיגול סכומים, זאת בהתעלם מהעובדה שאותם חברי קבוצה יתכן וגם חויבו בסכומים שלפי חוק עיגול סכומים היה מקום לעגלם כלפי מעלה. כיוון שהעירייה לא פועלת לפי חוק עיגול סכומים כי אם לפי חוק הרשויות המקומיות, סכומים אלה אף לא עוגלו כלפי מעלה.

בנסיבות אלה, נקבע כי לא ניתן לאתר מתוך הקבוצה רק את אלה שהעירייה לא עיגלה להם את החובות כלפי מטה. שהרי, נישומים שחובותיהם לא עוגלו כלפי מטה אזי במקרים אחרים חובותיהם גם לא עוגלו כלפי מעלה, ולא ניתן להתעלם מכך שחובות שלא עוגלו כלפי מטה לעיתים עשויים להתקזז עם חובות שלא עוגלו כלפי מעלה.

נקבע כי במקרה דנן, אמנם קיימת שאלה משפטית משותפת לרבים ולא רק למבקשת, אך בנסיבות אלו, משאין זה מעשי לאתר רק את חברי הקבוצה, כלומר – רק אלה ששילמו לעירייה מבלי שבוצע לגביהם עיגול כלפי מטה, נדחתה הבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

לאחרונה
נקבע על
ידי בית
המשפט
לעניינים
מנהליים
כי על
העירייה
לעגל את
סכומי
התשלום
(מס או
היטל)
בהתאם
לחוק
עיגול
סכומים
ולא
בהתאם
לחוק
הרשויות
המקומיות